

2009/14592 sayılı Kararnamenin eki Karar'la belirlenen Gelir Vergisi Tevkifatı Uygulamasına İlişkin Açıklamalar hakkında

Tarih 06/02/2009
Sayı GVK-71/2009-01/
Kapsam

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Gelir Vergisi Sirküleri/71

Konusu : 2009/14592 sayılı Kararnamenin eki Karar'la belirlenen Gelir Vergisi Tevkifatı Uygulamasına İlişkin Açıklamalar
Tarihi : /02/2009
Sayısı : GVK-71/2009-01/
İlgili olduğu maddeler : Gelir Vergisi Kanunu Madde 94, Geçici 67. Madde.
İlgili olduğu kazanç türleri : Ticari Kazançlar, Zirai Kazançlar, Ücretler, Serbest Meslek Kazançları, Gayrimenkul Sermaye İratları, Menkul Sermaye İratları.

1.Giriş

3/2/2009 tarihli ve 27130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 12/1/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Kararnamenin eki Karar'la belirlenen 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde yer alan kazanç ve iratlardan yapılacak vergi tevkifat oranları hakkındaki açıklamalar bu Sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Kararnamenin kapsamı

Anılan Kararname ile sadece gerçek kişilere (kurumlar vergisi mükellefi olmayanlar dahil) yönelik olarak yapılacak tevkifatlar düzenlenmiş, 94 üncü madde ile geçici 67 nci maddede yer alan menkul sermaye iratlarından yapılacak tevkifat oranlarının uyumlaştırılması dışında yürürlükte bulunan tevkifat oranlarında herhangi bir değişikliğe gidilmemiş olup, özellik arz eden durumlara ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

2.1. Kurumlar vergisi mükellefi olmayanlar dahil olmak üzere gerçek kişilere ilişkin tevkifat oranları

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde vergi tevkifatı yapmakla yükümlü kişi ve kurumlar belirlenmiş, vergi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratlar 15 bent halinde sıralanmıştır.

Kurumlara yönelik olarak yapılacak tevkifatlar 1/1/2006 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile düzenlendiğinden, mükerrerliği önlemek amacıyla bu Kararnamede gerçek kişilerden ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlardan yapılacak tevkifatlara yer verilmiştir.

Öte yandan, kurumlar vergisi mükelleflerine yönelik tevkifat oranları için 12/1/2009 tarihli ve 2009/14593 sayılı, 12/1/2009

tarihli ve 2009/14594 sayılı Kararnamelerin eki Kararların esas alınması gerekmektedir.

2.2. 1/1/2006 tarihinden önce ihraç/iktisap edilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin tevkifat uygulaması

Gelir Vergisi Kanununa 5281 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle eklenen geçici 67 nci maddede, 1/1/2006 tarihinden itibaren ihraç/iktisap edilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elde tutulması veya elden çıkarılması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiş, ayrıca bu madde kapsamında tevkifat yapılması halinde Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi hükmüne göre tevkifat yapılmayacağı belirtilmiştir.

Konuya ilişkin olarak, 22/7/2006 tarihli ve 2006/10731 sayılı, 27/10/2008 tarihli ve 2008/14272 sayılı, 12/1/2009 tarihli ve 2009/14580 sayılı Kararnamelerin eki Kararlar ile de geçici 67 nci maddede yer alan bazı kazanç ve iratlardan yapılacak tevkifat oranları belirlenmiştir.

Ancak geçici 67 nci maddenin (9) numaralı fıkrasında, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan her nevi tahvil ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin elde tutulması veya elden çıkarılması suretiyle sağlanan gelirlerin vergilendirilmesinde, Gelir Vergisi Kanununun 31/12/2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümlerinin uygulanacağına ilişkin düzenleme yer almaktadır.

Bu çerçevede, söz konusu Kararnamelerde yer alan oranlar da dikkate alınarak hazırlanan 2009/14592 sayılı Kararnamenin 1 inci maddesinin (7) numaralı bendiyle, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan faiz gelirleri (itfa dahil) üzerinden yapılacak tevkifat oranları öteden beri olduğu gibi % 0 (sıfır); diğerleri için %10 olarak belirlenmiştir.

Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli söz konusu menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışlarının tevkifata tabi tutulmayacağı tabiidir.

1/1/2006 tarihinden sonra ihraç edilen her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan faiz gelirleri (itfa dahil) üzerinden ise geçici 67 nci maddenin (1), (2) ve (3) numaralı fıkraları ve ilgili Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca tevkifat yapılmaya devam edilecektir.

Öte yandan, geçici 67 nci madde kapsamında tevkifata tabi tutulan mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlere ilişkin tevkifat oranlarına 2009/14592 sayılı Kararnamede yer verilmekle birlikte, söz konusu gelirler üzerinden geçici 67 nci maddenin (4) ve (5) numaralı fıkraları uyarınca %15 oranında tevkifat yapılmaya devam edilecektir.

Bilgi ve gereği ilgililere duyurulur.

Mehmet Akif ULUSOY

Gelir İdaresi Başkanı